

ASORKD

ASOCIACE PRO OCHRANU A ROZVOJ KULTURNÍHO DĚDICTVÍ ČR

The Association for the Conservation and Development of the Cultural Heritage in the Czech Republic

Karolíny Světlé 5, 110 00 Praha 1, Tel.: +420 371 595 624; GSM: +420 777 183 077, +420 737 939 104, +420 736 181 289

prezidium@asorkd.cz; www.asorkd.cz; www.zachrante-lazne-kyselka.cz/

Magistrát Hlavního města Prahy
k rukám primátorky Adriany Krnáčové
Mariánské náměstí 2/2
110 01 Praha 1

V Praze 19. září 2016

Věc: Propojení Metropolitního plánu a památkového zákona - kulturní a hospodářský přínos.

Vážená paní primátorko,

v závěrečné fázi projednávání Metropolitního plánu a návrhu nového zákona o ochraně památkového fondu si Vás dovoluujeme upozornit na význam funkčního propojení obou těchto významných dokumentů především pro naše hlavní město. Naprostá většina obyvatel našeho státu i zahraničních obdivovatelů si ztotožňuje představu hlavního města České republiky s historickým jádrem Prahy – s Pražskou památkovou rezervací. Nikdo nemůže zpochybnit, že jsou to právě jedinečné urbanistické a architektonické hodnoty, které zajistily historickému jádru kontinuitu jeho politického významu a přední místo na seznamu světového kulturního dědictví. Mimořádná koncentrace celostátních i mezinárodních politických, správních, obchodních a kulturních funkcí i nápor turistického ruchu s sebou přinášejí silné tlaky na stavební zásahy, ohrožující identitu města. Změny jsou důkazem života města, ten by měl být chráněn na prvním místě, neměnnost znamená zánik. Přesto by změny neměly ničit kulturní hodnoty Prahy, ale naopak rozvíjet její osobitost, smysl její urbanity.

Takový rozvoj historického města může zajistit pouze jasná koncepce památkové ochrany provázaná s územním plánem. Potřeba spojení památkového zákona a územního plánování se pocítuje stále naléhavěji od poloviny minulého století. Metropolitní plán i památkový zákon jsou dosud v procesu schvalování. Čas pro účelné změny tu ještě je.

Po zveřejnění Metropolitního plánu na webu IPR jsme ocenili ty inovace v koncepci územního plánování, které se přimykají těsněji k reálné podstatě města, než bývalo zvykem: „lokality“ – vymezující na celkovém plánu města celistvá území společného charakteru, a jejich „krycí listy“ popisující potenciál těchto území.

Nezbytným podkladem urbanistické koncepce chráněného města je analýza jeho prostorových vztahů. Území se rozděluje na panoramatické a strukturální celky, které by měly zachovat svou identitu a jednotu i v budoucím vývoji – obdoba lokalit Metropolitního plánu.

Bohužel, urbanismus v památkovém zákonu chybí. Po jeho doplnění by koordinací „lokalit“ a „strukturálních celků“ bylo možné oba dokumenty spojit. Vzhledem k mimořádným tlakům developerů by si Praha podobné opatření zasloužila co nejdříve – aplikovat by ho bylo samozřejmě později žádoucí i pro ostatní chráněná území.

Památkový zákon pouze vymezuje hranice rezervací, zón a ochranných pásem, ale koncepcí jejich ochrany se nezabývá. Návrh nového zákona sice nabízí „Plány ochrany“ pro vybrané blíže nedefinované části území, ale povinnost určit jejich vztah k celku města na základě širších vztahů nevyžaduje – celkovou kompozicí území se nezabývá. Plány ochrany jsou připraveny pro dodatečnou koordinaci s hotovým územním plánem podle okamžité potřeby. Výsledek této koordinace zůstává otevřený, což s nevyřešeným vztahem těchto nahodilých územních jednotek k celku chráněného území zpochybňuje jejich význam. Možnost korupce při hledání kompromisů je trvalým rizikem.

Propojení obou dosud neschválených dokumentů by umožnilo vznik jediného územního plánu, který by přinesl následující výhody pro – níže uvedené oblasti.

PRO OCHRANU KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

1. Jednotnou koncepci ochrany pro celé území
2. Možnost rozvoje bez ztráty kulturních a historických hodnot

PRO OBLAST SPRÁVNÍ

1. Podstatné zjednodušení územního řízení
2. Odstraní přetížení správních orgánů vyřizováním petic, odvolání účastníků řízení i odborné veřejnosti

V OBLASTI INVESTIC

1. Jasně vstupní podmínky pro investory – územní/regulační plán stanoví potenciál území již pro investiční záměry, na úrovni plánu zóny nahradí podstatnou část územního řízení.
2. Projednaný územní/regulační plán zabrání dnes již běžným sporům ve schvalovacím procesu projektové dokumentace, které znamenají ztráty nákladů za pořízení projektu i za zmaření investice, následné soudní procesy vymáhající náhrady na správních institucích („Kozákův dům“ na Václavském náměstí, novostavba u areálu sv. Anežky (maršmeloun), na Vítězném náměstí v Praze 6 atd.) – a v neposlední řadě zabrání chátrání objektů dotčených rozporným dlouhým projednáváním.

V této souvislosti připomínáme význam participace veřejnosti ve všech stupních projednávání. Město je umělým životním prostředím společnosti, její povinná participace je nezbytná.

Absence památkového urbanismu způsobila již naší metropoli několik těžko odstranitelných šrámů, z nichž nejzávažnější je megalomanská zástavba pankrácké pláně, kterou pražský reliéf konfrontuje s panoramatem Hradčan, s jejich měřítkem i spirituální vertikality. Toto pochybení ohrozilo zápis Prahy do světového kulturního dědictví.

Věříme, že náklady, které by si doplnění Metropolitního plánu a památkového zákona vyžádalo, budou bohatě pokryty odstraněním ztrát, které současný stav průběžně generuje.

V minulém roce naše asociace, jako zástupce občanské veřejnosti na výzvu vedoucího poradců premiéra dr. Vladimíra Špidly, zpracovala připomínky k návrhu zákona o ochraně památkového fondu. Věnovali jsme se téměř výhradně doplnění památkového urbanismu. Osobně jsme připomínky projednali a ve smluveném termínu odevzdali.

Vzhledem k závažnosti výše popsané problematiky především pro naši Metropoli se obracíme, vážená paní primátorko, na Váš úřad se žádostí, aby pomohl vytvořit prostor pro výše zmíněné úpravy v legislativě.

Děkujeme Vám za čas, který nám věnujete, a věříme ve Vaši pomoc.

V úctě

Pavel Přemysl Ríes
prezident asociace

Ing. arch. Marie Svábová
viceprezidentka asociace

KOPIE DOPISU PRO INFORMACI ZASLÁNA NA TYTO ADRESY:

Mgr. Petra Kolínská
náměstkyně primátorky
Mariánské nám. 2/2
110 01 PRAHA 1

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR
Výbor pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu
Sněmovní 176/4
118 00 Praha 1

Institut plánování a rozvoje hl. města Prahy
Vyšehradská 2277/57
128 00 Praha 2

Ministerstvo kultury
Odbor památkové péče
Maltézské náměstí 471/1
118 00 Praha 1

Ministerstvo pro místní rozvoj
Odbor územního plánování
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1

Národní památkový ústav
Valdštejnské náměstí 3
118 01 Praha 1

Asociace pro urbanismus
a územní plánování ČR
Thákurova 7
160 00 Praha 6